

Analyse argumentative et structurelle des éditoriaux du journal Le Monde
(FF JU České Budějovice, 2013)

Úkolem práce Alžběty Maršákové bylo provést textovou analýzu argumentační struktury úvodníků francouzského deníku Le Monde v komparaci s úvodníky českého deníku Lidové noviny. Diplomantka si kladla za cíl odpovědět na otázku, jaké jazykové prostředky vytvářejí argumentační perspektivu textu a jaká je jejich role a komplementarita ve vzájemné synergii. Nástrojem analýzy byl pojmový a metodologický aparát adamovské textové analýzy diskurzu (J.-M. Adam, 2005), konfrontačně doplněný o metodologii J. Kořenského a kol. (1999).

V úvodních částech práce tedy diplomantka tento metodologicko-teoretický rámec představuje. Všímá si relevantních aspektů, ovšem ne vždy se jí daří výklad stylisticky zvládat. Místy chybí propojení mezi jednotlivými pasážemi, některé kapitoly jsou příliš stručné a povrchní (např. slovesné časy, prezentace problému výpovědní dynamičnost), jiné působí nekoherentně (např. stať o jazyce médií, ve které se hovoří o terminologii apod.). Místy se neorganicky překrývají používané zdroje, které mohou být terminologicky nekompatibilní (typicky H. Loucká, J.-M. Adam). I přes tyto výtky lze říci, že si autorka analytický rámec dokázala vymezit, přičemž soudím, že se v problematice uspokojivě orientuje.

Praktické analýzy pak provádí na souboru 30 francouzských a 30 českých úvodníků sebraných v průběhu jednoho měsíce. Aplikace analytické rámce činí diplomantce problémy, takže často místo komplexní analýzy prostředků argumentační struktury provádí jen mechanické popisy gramatických či textových jevů. Toto komplexní zhodnocení lze dokumentovat dílčími konkrétními příklady:

- Str. 51 – složitost souvětí (periody) nemusí nutně být překážkou porozumění. Kde bere diplomantka oporu pro opakovaná tvrzení o to, že v novinářském stylu mají být krátké a jednoduché věty?
- Str. 53 a obecně analýzy subjektivity autora – vždy příliš zjednodušené, uváděné doklady sice lze považovat za projevy subjektivity autora, ale bylo by třeba jemnějšího rozboru. Těžko lze jednoduše považovat za ukazatel subjektivity užívání hovorových výrazů.
- Analýzy užívání slovesných časů jsou příliš povrchní a mechanické. Není zřetelné, jak se jednotlivé slovesné časy účastní na argumentační výstavbě textu.
- Analýzy fungování konektorů (ukazatelů argumentační struktury par excellence) jsou příliš povrchní (např. analýzy *pourtant* na str. 74).
- Česká spojka *že* není argumentativní konektor – neuvádí autonomní ilokační akt a nemá vlastní argumentativní sémantiku.
- Analýza zájmena *on* je příliš zjednodušená.

Řazení bibliografie by mělo být podle abecedy. Práce je psána francouzsky, přičemž je nutno konstatovat, že po jazykové stránce není autorčina výrazová vybavenost ideální.

Celkově se však diplomantce podařilo strukturu úvodníků představit a přinést i některé závěry v porovnávací perspektivě.

I přes povrchnost praktických analýz a neuspořádanost úvodního výkladu práce splňuje požadavky na magisterskou diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **dobře**.

V Českých Budějovicích dne 9. června 2013.

doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

